

Factsheet

Verantwoorde Soja

De Nederlandse melkkoe eet vooral gras en maïs (92%). De rest is krachtvoer, dat voor een deel uit soja bestaat. Deze soja komt voornamelijk uit Zuid-Amerika, waar sojateelt soms gepaard gaat met onder andere ontbossing en verdrijving van boeren. De Nederlandse zuivelsector gebruikt sinds 2015 uitsluitend 100% verantwoord gecertificeerde soja in het veevoer voor de Nederlandse melkkoe. Dit is verantwoord gecertificeerde soja, bijvoorbeeld gecertificeerd door RTRS of een gelijkwaardige standaard, waarvoor geen ontbossing plaatsvindt.

Waarom krijgt de Nederlandse melkkoe soja?

De voeding van een melkkoe bestaat vooral uit ruwvoer, zoals gras en maïs (92%). Voor een optimale voeding voert de melkveehouder z'n koeien bij met krachtvoer (8%). In krachtvoer zitten verschillende producten zoals maïsproducten, palmpit, koolzaad, bieten en ook soja. Omdat soja veel eiwit bevat van hoogwaardige kwaliteit is het een belangrijk onderdeel van veevoer.

goed
gekeurd

Sinds 2015 mogen melkveehouders in Nederland alleen nog voer afnemen van veevoerleveranciers die voldoende verantwoord gecertificeerde soja hebben gekocht. De Nederlandse zuivelketen is hiermee de eerste sector in Nederland die 100% verantwoord gecertificeerde soja gebruikt.

Factsheet Verantwoorde Soja

Wat is soja en waar wordt het geteeld?

De sojaboon is een peulvrucht. De bonen worden gedroogd, ontdaan van hun omhulsel en daarna geperst tot olie (20%) en meel (80%). De olie wordt gebruikt voor uiteenlopende producten zoals slaolie, margarine, frituurvet, zeep en plastics. Het meel wordt grotendeels in de veevoederindustrie verwerkt.

Soja wordt voornamelijk geteeld in Noord- en Zuid Amerika. De sojateelt gaat in Zuid-Amerika soms gepaard met ontbossing, aantasting van andere bijzondere natuur en onzorgvuldig gebruik van bestrijdingsmiddelen. De wereldwijde productie van soja neemt toe door de toenemende vraag. In 2015 was de totale sojaproductie ca. 300 miljoen ton; een ruime verdubbeling van tien jaar daarvoor. Ongeveer 2% van de wereldwijde soja wordt verantwoord geproduceerd.

Hoeveel soja eet een melkkoe?

Een Nederlandse koe eet dagelijks gemiddeld 55 kg gras en maïs van Nederlandse bodem, aangevuld met 5 kg krachtvoer. Het krachtvoer bestaat uit maïsproducten, soja, citrus, palmpit, koolzaad, bieten, tarwe en overige resten uit de voedingsmiddelenindustrie. Omgerekend eet een koe per dag gemiddeld 750 gram aan sojaproducten, waarmee 1,25% van het totale rantsoen uit soja bestaat.

In 2013 werd voor de Nederlandse diervoederindustrie 2,1 miljoen ton 'soja-equivalenten' gebruikt (eenheid om totale volume sojaproducten te berekenen). Dit is iets minder dan 1% van de wereldwijde productie. Hiervan gaat 39% naar de pluimveehouderij. De melkveehouderij en de varkenshouderij gebruiken beide 30%.

Wat eet een Nederlandse melkkoe?

Gemiddeld per dag

© NZO, 2016.

Factsheet Verantwoorde Soja

Wat is verantwoorde soja?

Om ontbossing en het gebruik van bestrijdingsmiddelen tegen te gaan en de situatie voor de boeren te verbeteren, zijn er initiatieven opgestart voor verantwoorde soja. Een van de certificeringssystemen is de RTRS, de Round Table on Responsible Soy. De RTRS is de bekendste standaard voor verantwoorde soja en wordt ondersteund door circa 200 sojaproductanten, -handelaren, -verwerkers, voedingsmiddelenbedrijven, banken en maatschappelijke organisaties, waarvan in Nederland bijvoorbeeld: de zuivelondernemingen, Ahold, Jumbo, Wereld Natuur Fonds en Solidaridad. Het percentage soja met een RTRS- of gelijkwaardig certificaat wordt geschat op 2% wereldwijd.

Verantwoorde soja in de Nederlandse melkveehouderij

Sinds 2015 mogen Nederlandse melkvee-houders alleen voer afnemen van veevoerle-
veranciers die voldoende certificaten voor verant-
woorde soja hebben gekocht. De Nederlandse
zuivelsector is hiermee de eerste en enige
sector in Nederland die 100% verantwoord
gecertificeerde soja gebruikt voor het veevoer.
Dit is mede gerealiseerd door de samenwerking
met WNF, Solidaridad en Natuur & Milieu.

Door het geringe volume van verantwoorde
soja is het nog niet rendabel om deze apart te
verwerken. De verantwoorde soja wordt daar-
om nog gemengd met niet-gecertificeerde soja.
De Nederlandse zuivelsector garandeert het
gebruik van verantwoord gecertificeerde soja
nu met de 'book & claim'-methode. Dit betekent
dat de veevoerleverancier de verantwoorde
soja niet fysiek, maar boekhoudkundig koopt.

Op termijn wil de Nederlandse zuivelsector
overstappen naar de 'mass balance'-methode.
Daarbij worden de stromen verantwoorde en
normale soja nog steeds vermengd, maar de
koper neemt ook een bepaald volume verant-
woord gecertificeerde soja fysiek af. Om de
overstap en de vraag naar verantwoorde soja
te bespoedigen, werkt de Nederlandse zuivel-
sector samen met zuivelbedrijven uit andere
Europese landen. Jaarlijks wordt gekeken of
er voldoende verantwoord gecertificeerde soja
beschikbaar is om over te stappen naar 'mass
balance'.

Factsheet Verantwoorde Soja

Alternatieve eiwitbronnen

De Duurzame Zuivelketen verkent de mogelijkheid van het telen van verantwoord geproduceerde eiwitbronnen in Europa. Een alternatief voor soja uit Brazilië is soja uit Europa, of in Europa geteelde alternatieve eiwitbronnen zoals lupine, erwten en veldbonen. Op dit moment is er onvoldoende aanbod om Europese soja als een volwaardig alternatief te beschouwen. Daarnaast scoren de alternatieve eiwitbronnen aanzienlijk lager op de hoeveelheid en de kwaliteit van eiwit dan soja uit Zuid-Amerika.

Samenwerking

Het gebruik van 100% verantwoord gecertificeerde soja door de Nederlandse zuivelketen is mede gerealiseerd door de samenwerking met het Wereld Natuur Fonds (WNF), Solidaridad en Natuur&Milieu.